

Tuutorivuosi 2019 käyntiin!

Tiedotuskirje ainejärjestöjen hallituksille

Ainejärjestöt ovat erittäin tärkeä toimija uusien opiskelijoiden vastaanottamisessa. Itä-Suomen yliopiston puolella uusien opiskelijoiden vastaanottamista sekä tuutorointia koordinoi ja kehittää Opintopalveluiden tulopalvelut. Toimintaa kehitetään osana teemaa ”hyvä ensimmäinen opiskeluvuosi”.

Ainejärjestöille pidettyjen keskustelu-/kehittämistilaisuuksien (Kuopio 23.1. ja Joensuu 24.1. sekä vuoden 2018 tilaisuudet) perusteella päädyimme suosittelemaan ainejärjestöille keskustelua ja toimenpiteitä 5 kohdan listauksella (alla). Keskusteluista voitiin nostaa esille tärkeitä alkuohjaukseen ja orientaatioon liittyviä kysymyksiä, joita ainejärjestöjen on mahdollista toiminnallaan edistää. Toivomme, että yhteistyö ainejärjestöjen ja opintopalvelujen välillä tulee edelleen tiivistymään, jotta opiskelijoiden palveluja ja hyvinvointiin vaikuttavia olosuhteita voidaan parantaa kaikin tavoin.

Huomioikaa tuutorikoulutusten ajankohdat tänä vuonna (ei päällekkäisiä tapahtumia):

Tapahtuma	Joensuu	Kuopio
Tuutoristart	8.4. klo 12.15-16 9.4. klo 12.15-16 (1 pv/opiskelija, jako tarkentuu valinnan jälkeen)	10.4. klo 12.15-16 + n. klo 17-20 kaupungin Ömeising Reis -tapahtuma
Tuutoricamp	Leiri I 20. - 21.5. Leiri II 21. - 22.5. (1 leiri/opiskelija, jako tarkentuu valinnan jälkeen)	13. - 14.5. (yksi leiri kaikille tuutoreille)
Tuutorifact	27.8. klo 9.15-17	26.8. klo 9.15-17
Tuutoricheck	26.9. klo 16-18	19.9. klo 16-18
Tuutorithanks	15.1.2020	21.1.2020

1. Tuutoreiden valinta

Keskusteluista ja aiemmista kokemuksista on käynyt selväksi, että rekrytointiprosessi on tärkeä, ja opiskelijat havainnoivat sen oikeudenmukaisuutta tarkasti.

Huomioitavaa rekrytointiprosessissa:

- Oppiaineella on päätösvalta tuutorivalinnoissa, rekrytointi yhteistyössä oppiaineen kanssa ja sen tulee olla läpinäkyvä sekä reilu. Tuutoripaikkoja ei jaeta etukäteen. Tulee kannustaa siihen, että jokaisella asiasta kiinnostuneella on mahdollisuus hakea tuutoriksi.
- Tarvitaan monipuolisesti erilaisia tuutoreita: eri asioista kiinnostuneita ja erilaisilla taustoilla
- Monipuolisuus on tärkeä huomioida myös sen suhteen, että tuutoreissa on myös henkilöitä ainejärjestötoiminnan ulkopuolelta
- Valinnassa eräs tärkeimmistä valintakriteereistä on osallistumismahdollisuus koulutuksiin (päivät ilmoitetaan jo hakemisen yhteydessä). Poikkeaminen koulutusrutiineista aiheuttaa häiriötä koulutusten organisointiin ja myös lisäkustannuksia sekä -töitä. Myös tarvittava osaaminen jää riittämättömäksi, mikäli koulutuksiin ei voida osallistua.
- Ulkomaalaisten vaihto-opiskelijoiden tuutorointi koordinoidaan opintopalveluissa. Kv-maisteriohjelmien tuutorit valitaan yhteistyössä opintopalvelujen ja kv-maisteriohjelmien koordinaattorien kanssa. Arvostamme paljon sitä, että ainejärjestöt auttavat saamaan tarpeeksi kv-tuutoreita.

2. Tuutori-/fuksivastaava:

Kannustamme nimeämään **ainejärjestöille tuutori-/fuksivastaavan**. Tästä on jo hyviä kokemuksia ainejärjestöissä. Tämän tehtävän sisältönä nähtiin tärkeäksi ylläpitää ja edistää tuutorien, oppiaineen ja ainejärjestöjen välistä yhteistyötä ja olla myös yhteyshenkilö yliopiston opintopalvelujen suuntaan.

Tällainen tehtävä voidaan sisällyttää luottamustoimeen ainejärjestön hallituksessa tai se voi olla hallituksen ulkopuolinen ”luottohenkilö”. Erilaisia käytäntöjä asiaan on, mutta yhtä mieltä oltiin siitä, että yhteistä keskustelua ainejärjestöjen, oppiaineen, opintopalvelujen ja tuutorien välillä on tarpeen käydä vuosittain.

3. Aputuutori-varjotuutori-varatuutori -systemien selkeyttäminen

Suosittelaa, että ainejärjestöissä käydään keskustelua seuraavista näkökulmista. Näitä on nostanut esiin sekä tuutorit, mutta varsinkin fuksit palautteissaan.

- Pitkällä jännteellä on tuutoritoiminnan etu, jos tuutori -nimike annetaan vain tuutorikoulutuksen käyneelle vertaistuutorille. Tavoite on, että koulutettuja tuutoreita olisi riittävä määrä ja erilaisia apulaisia tarvittaisiin vähemmän.
- **Erilaiset varjotuutorikäytännöt ja nimikkeet herättävät hämmennystä.** Olisi tärkeää käydä keskustelua, voiko tuutorin apulaista nimittää muuksi, kuin tuutoriksi
- On kuitenkin järkevää tukea perinteitä, joissa aiemmin tuutorina olleet henkilöt voivat olla tuutorien taustatukena. On tärkeää, että tuutorilla on mahdollisuus saada apua muilta opiskelukavereilta.
- On paljon opiskelijoita, jotka eivät ehkä tule valituksi tuutoriksi ja/tai muuten haluavat olla mukana opiskelun alun toiminnassa. Suositeltavaa on, että ainejärjestöissä mietitään, miten kaikki halukkaat pääsevät osallistumaan vastaanottamiseen ja yhteiseen tekemiseen. Mil-laista uusien opiskelijoiden orientoimiseen liittyvää tekemistä olisi tarjolla kaikille halukkaille (muilla nimikkeillä/tehtäväkuvilla)? **Esimerkiksi, voisiko järjestelyjen apuna olla oma ”fuksityöryhmä” tai muu yhteistyömuoto?**
- Seniorituutori nimike on varattu yliopiston valitsemille ja nimittämille entisille tuutoreille, joilla on erityistehtävä olla mukana mm. tuutorijärjestelmän kehittämisessä, tuutoreiden rekrytoinnissa ja tuutorikoulutuksissa. Tehtävä tulee kehittymään ajan myötä
- Jos ”aputuutoreita” kuitenkin käytetään, niitä ei välttämättä kannata olla enempää kuin varsinaisten tuutorien määrä (mahdollistaa yhden apulaisen tuutoria kohden). On myös tärkeää, että fuksille kerrotaan selvästi tuutorin ja hänen apulaisten välisten tehtävien erot.

4. ”Fuksietkot”, tapaamiset ennen orientaatiota

On tärkeä viestiä, että tapaamiset ennen virallista orientaatiota eivät ole virallista ohjelmaa eikä tuutorointia. Pohdittiin myös, voisiko järjestävänä tahona olla enemmän esillä muut toimijat, kuin tuutorit. Jos järjestäjänä on virallisesti ainejärjestö, niin tapahtuma ei rinnastuisi kenenkään mielessä tuutorointiin?

Epävirallisista fuksitapaamisista on todettu niiden olevan toisaalta hyvä perinne. Tapaaminen voi poistaa jännitystä ja antaa tekemistä yksinäiselle jo elokuussa paikkakunnalle muuttaneelle opiskelijalle. Toisaalta ennakkotapaamiset voivat tuoda jollekin tunnetta, että on jäänyt joukon ulkopuolelle jo ennen aloitusta.

5. Tuutorin tehtävän ja ainejärjestötoiminnan välinen suhde ja vastuiden selkeyttäminen

Keskustelua herätti tuutorien kuormittuminen ja vastuiden jakaminen tuutorien ja muiden ainejärjestötoimijoiden kanssa. Keskustelussa oltiin yksimielisiä siitä, että tuutorien vastuulla ei ole suuret tapahtumat, ja fukseille järjestettävään toimintaan muutenkin on mahdollisuuksien mukaan hyvä olla apujoukkoja. Aiemmin on käytetty metaforaa, että fuksin tukena on ”nelijalkainen tuoli”, jalkoina tuutori, ainejärjestö, oppiaine ja yliopiston opintopalvelut. Kaikkien on tärkeä toimia yhteistyössä ja kaikkia tarvitaan.

Vahvistamista edelleen tarvitaan siinä, kuinka tuutorit tekevät yhteistyötä oppiaineen henkilökunnan kanssa fukseille suunnatussa orientaatioissa ja mahdollisesti pidemmällä syksyn aikana. Ainejärjestöstä käsin yhteistyöhön myös kannustetaan.

Vaikuttaa siltä, että fukseille on tarpeen selvittää tuutorin roolin ja ainejärjestön toimijan roolien olevan eri asioita. Etenkin, jos tuutori on monessa eri tehtävässä mukaan.

Keskusteltiin myös kv-opiskelijoiden integroitumisesta opiskelujoukkoon. Tästä toivotaan lisää keskustelua ja yhteistyötä kv-opiskelijoita koordinoivan henkilökunnan, ylioppilaskunnan, ESN:n ja ainejärjestöjen välillä. Halua yhteistyöhön on, mutta tiedonkulku vaikuttaa olevan vaikeaa.

6. On toivottu selkeää linjausta vertaistuutorien tehtäviin vs. ainejärjestötoimintaan:

Tuutorin tehtävä ja rooli on hyvä erottaa ainejärjestön hallituksen tehtävistä. Esimerkiksi pohdittiin, voisiko tuutorin roolia vahvistaa erilaisella pukeutumisella: tuutoreilla tuutoripaidat, muut käyttävät esim. ainejärjestöpaitoja.

Tuutorin tehtävä ei hallinnollisesti ole ainejärjestön luottamustoimi, vaan yliopiston, vaikka tuutorille ainejärjestön taustatuki on merkityksellistä.

Ainejärjestöillä on tärkeitä perinteitä, joissa tuutori on mukana ja monia niistä kannattaa jatkaa. Mukaan voi mahtua myös uusia perinteitä ja käytäntöjä.

Kaikkien tuutoreiden ei ole välttämätöntä olla aktiivinen ainejärjestötoiminnassa. On myös kuormittumisen näkökulmasta hyvä miettiä, onko mahdollista valita tuutoriksi eri henkilöitä, kuin eniten ainejärjestössään vastuuta kantavia opiskelijoita? Jos henkilö on jo kurssinsa isäntä/tai emäntä (käytäntö joissain oppiaineissa), voi olla hyvä pysähtyä miettimään, onko vastuullisia tehtäviä jo tarpeeksi ja onko hyvä jakaa vastuuta tuutoroinnin kautta laajemmille harteille?

Ottakaa yhteyttä, mikäli tulee mitään kysyttävää. (etunimi.sukunimi@uef.fi)

Hyvää kevättä toivottaen,

Tuutorointitädit Katri Ruth, Tuija Pasanen, Niina Rissanen ja Mari Tirronen (Joensuu).

Liitteet:

- Tuutoriportaati-päätös. Tuutorien asemaa halutaan nostaa näkyvämmiin esiin heidän työnsä lisää arvostusta. Myös haluamme hyödyntää tuutorien osaamista pitkäjänteisesti opiskeluhyvinvoinnin edistämiseksi.
- Hakutilanne 1.2.2019
- Orientaation ohjelma 2019